

รุกขเทวดา
(DRYAD)

โดย

นายชาตรี แก้วทอง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

ภาควิชาศิลปไทย

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

DRYAD

By

Mr.Chatree Keawthong

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Thesis Submitted in partial of th Requirments for the Degree
Becherlor of Fine Art (B.F.A.)
Department of Thai Art
THE FACULTY OF PAINTING SCULTURE AND GRAPHIC ARTS
SILPAKORN UNIVERSITY
2010

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้นำเอกสาร
ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข)
คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
...../...../.....

คณะกรรมการตรวจสอบศิลปนิพนธ์ ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ชูลัด นิ่มเสมอ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง)
...../...../.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุรศักดิ์ เจริญวงศ์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)
...../...../.....

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญ)
...../...../.....

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์
(ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง)
...../...../.....

หัวข้อศิลปนิพนธ์	รูกขเทวดา
ชื่อนักศึกษา	นายชาตรี แก้วทอง
สาขาวิชา	ศิลปไทย
ภาควิชา	ศิลปไทย
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

คติความเชื่อที่แฝงอยู่ในวิถีชีวิตชนบทภาคอีสาน เรื่องราวลี้ลับซึ่งเป็นมิติที่มองไม่เห็นเกี่ยวกับผีสาว เทพยดา ซึ่งคอยดูแลปกป้องรักษาต้นไม้ เรียกว่า “รูกขเทวดา” ถูกนำมาเชื่อมโยงระหว่างโลกของความเป็นจริง(ธรรมชาติ)กับโลกอุดมคติ(จิตวิญญาณ) ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอรูปแบบงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ที่มีเนื้อหาและจุดประสงค์เพื่อแสดงคุณค่าความงามทางสุนทรียะทั้งภายนอกและภายใน ตามความรู้สึก จินตภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในให้ปรากฏออกมาด้วยความเชื่อความศรัทธาส่วนตน เพื่อสะท้อนให้สังคมได้รับรู้และมองเห็นถึงคุณค่าความงามอันยิ่งใหญ่ของต้นไม้ที่มีต่อสรรพสิ่งมวลมนุษย์ ทั้งในเชิงอุดมคติและจิตวิญญาณ

Thesis Title	Dryad
Name	Mr.Chatree Kaewthong
Concentration	Thai Art
Department	Thai Art
Academic Year	2010

Abstract

There is one belief that has hidden in east-north tradition. It is a mysterious story in the unseen dimension that is about angels who protect the trees. We have named them "Ruk-ka-te-va-da" (tree's angel). This was connected between real world, that is the "Nature", and ideal world, that is "Soul". So I am interested in art work making that can present both inner and outer beauty in aesthetics along my feeling and hidden imagine. This work was created with my private faith and it is like a reflection that I hope to make the majority to perceive the worth of the nature that have effected both ideality and soul of everything including human.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกด้วยอำนาจพุทธานุภาพแห่งพระคุณศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวง น้อมรำลึกพระคุณของบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด เลี้ยงดู อบรม พรีาสอนมา แก่ข้าพเจ้า ขอบพระคุณศาสตราจารย์ปรีชา เกาทองอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศิลปนิพนธ์ ผู้คอยชี้แนะ นำทางให้ความรู้ช่วยเหลือในทุกส่วนของโครงการศิลปนิพนธ์ ขอบคุณสถาบันการศึกษาและ คณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้อบรมพรีาสอนมา ตลอดจนเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ขอบพระคุณทุนการศึกษา บริษัท สินไทย สเปเชียล สติล จำกัด ได้ให้ทุนในการศึกษามาอย่างต่อเนื่องและขอบพระคุณพี่สาวผู้ให้ความอุปการะในด้านทุนทรัพย์เพื่อการศึกษาตั้งแต่ต้นจนจบ การศึกษา ตลอดจนเพื่อนๆน้องๆคณะจิตรกรรมฯที่มีส่วนช่วยให้งานศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงใน ทุกประการ

ข้าพเจ้าขอให้ความดีงามและคุณค่าในงานสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ครั้งนี้ ก่อนให้เกิด คุณประโยชน์ต่อสังคม เพื่อนมนุษย์ รวมทั้งมวลสรรพสิ่งทั้งปวงในการดำรงอยู่ร่วมกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนประกอบของผลงานศิลปนิพนธ์ สาขาศิลปไทย ภาควิชาศิลปไทย ปีการศึกษา 2553 ของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในหัวข้อเรื่อง "รุกขเทวดา" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิตทั้งเป็นการเขียนเพื่ออธิบายถึงขั้นตอนและกระบวนการให้เห็นถึงจุดกำเนิดที่มาที่ไปพัฒนาการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาหาแรงบันดาลใจ การคิดวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลและขั้นตอนในการแสดงออกในผลงาน การแก้ปัญหา และการพัฒนาผลงานจนสำเร็จเป็นงานศิลปกรรม

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบศิลปนิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา ค้นคว้า เพื่อนำความรู้ไปเป็นแนวทาง พัฒนาสร้างสรรผลงานศิลปะของตนเองสืบไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
คำนำ	ช
สารบัญภาพ	ญ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์	2
แนวคิดในการสร้างสรรค์	2
ขอบเขตของโครงการ	3
ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์	3
แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์	3
อุปกรณ์ที่ใช้ในงานสร้างสรรค์	4
2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์	5
ความเชื่อทางศาสนาและลัทธิที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนของชาวอีสาน	6
ที่มาของแนวคิดและแรงบันดาลใจ.....	7
ทัศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	8
อิทธิพลที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ	8
อิทธิพลที่ได้จากศิลปกรรม	9
3 ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์	10

	ขั้นตอนการแสดงผลออกทางทัศนศิลป์	11
	ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	12
4	การดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	14
	การพัฒนาทางแนวความคิด.....	15
	ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	15
	การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์	15
5	บทสรุป.....	17
	บรรณานุกรม	36
	รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์.....	37
	ประวัติการศึกษา.....	38

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	19
2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	19
3 อิทธิพลที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ.....	20
4 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อความศรัทธา.....	21
5 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากงานศิลปกรรม.....	22
6 ภาพร่าง.....	23
7 ภาพขั้นตอนการทำงาน.....	24
8 ภาพผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1	25
9 ภาพผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2	26
10 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1.....	27
11 รายละเอียดผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1	28
12 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2	29
13 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3.....	30
14 ภาพผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 4	31
15 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1	32
16 รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	33
17 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2	34
18 รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	35

บทที่ 1

บทนำ

คติความเชื่อที่แฝงอยู่ในวิถีชีวิตชนบทภาคอีสานในเรื่องของความเชื่อ ความศรัทธาเกี่ยวกับเรื่องราวความลึกลับอันเป็นความเชื่อในด้านความรู้สึกที่เป็นนามธรรม เป็นมิติที่มองด้วยทางกายภาพไม่เห็นเกี่ยวกับความเชื่อในผีสาร เทพยดา ถูกนำมาเชื่อมโยงระหว่างโลกของความเป็นจริงและโลกอุดมคติ ความเชื่อศรัทธาต่อเทพยดา "รุกขเทวดา" มีส่วนสำคัญที่จะกำหนดเป็น กฎเกณฑ์แบบแผน วิถีชีวิตให้อยู่ในขอบเขตของจารีต วัฒนธรรมดั้งเดิมตามที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน

จากคติความเชื่อศรัทธาดังกล่าวทำให้ข้าพเจ้าได้นำมาเชื่อมโยงเข้ากับสภาวะความเป็นจริงในปัจจุบันที่ข้าพเจ้าได้รู้สึกและตระหนักถึงการสูญเสียธรรมชาติ(ต้นไม้)อันยิ่งใหญ่ จากสิ่งที่มีคุณค่ากลับถูกมนุษย์ทำลายให้ไม่มีคุณค่าจากปัจจัยดังกล่าว จึงใช้เป็นจุดบันดาลใจให้เกิดเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ ศิลปะเพื่อแสดงออกถึงเนื้อหาสาระ ที่มีผลต่อการจรรโลงความรู้สึก ความเชื่อความศรัทธาทางด้านจิตใจของตนเองโดย ก่อเกิดเป็นรูปแบบของแนวคิดการสร้างสรรค์คติความเชื่อเป็นรูปแบบในเชิงสัญลักษณ์ เพื่อสื่อความหมายรวมถึงการตอบสนองต่อความรู้สึกทางด้านจิตวิญญาณส่วนตัวในที่สุด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คนไทยโบราณมีความเชื่อในคติไตรภูมิตามหลักพุทธศาสนาว่า ดันไม้ใหญ่เป็นสถานที่สิงสถิตย์ของรุกขเทวดา ซึ่งทำหน้าที่ปกปักษ์รักษาต้นไม้และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมของป่า ทำให้ต้นไม้มีสถานะประดุจดังสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ และงดงามเหมือนปราสาทบนสวรรค์ที่พร้อมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ ชาวชนบทภาคอีสานจึงมีการบนบานศาลกล่าวประกอบพิธีกรรม เพื่อแสดงออกถึงความเชื่อและความเคารพศรัทธาที่มีต่อรุกขเทวดาที่สิงสถิตย์อยู่ตามต้นไม้ใหญ่เหล่านั้น คติความเชื่อเรื่องรุกขเทวดานั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันอย่างลึกซึ้งระหว่างความดีกับความงาม ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ระหว่างของสองสิ่งที่เป็นเสมือนตัวแทนของสิ่งที่เป็นอุดมคติ ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่ง

ที่มีความเชื่อความศรัทธาดังกล่าวที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใต้สำนึกของข้าพเจ้า และข้าพเจ้าได้นำความเชื่อและความศรัทธาดังกล่าวนามาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปะส่วนตัวในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการที่จะนำเสนอถึงเรื่องราวความเชื่อในเรื่องของรุกขเทวดาที่มีหน้าที่คอยดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่อันเป็นผลทำให้คนในสมัยก่อนมีความเชื่อความศรัทธามีความยำเกรงต่ออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายความเชื่อเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการรักษาต้นไม้รักษาป่าในอดีตที่ผ่านมา แต่ในปัจจุบันความเชื่อความศรัทธาเหล่านี้ได้สูญหายไปจากสังคมไทยเกือบหมดสิ้นจึงเป็นผลทำให้การตัดไม้ทำลายป่าจึงมีมากขึ้น ต้นไม้ป่าไม้จึงถูกทำลายลงอย่างน่าเสียดาย ข้าพเจ้ารู้สึกสะเทือนใจที่ต้นไม้ถูกตัดทำลายโดยไม่เห็นถึงคุณค่าความงามอันยิ่งใหญ่ ที่บรรพบุรุษได้เคยดูแลรักษาและเคยบอกกล่าวพร่ำสอนมาจากอดีตจวบจนปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้ใช้ความศรัทธา ความเชื่อในการศึกษาให้เข้าใจถึง ลักษณะ รูปลักษณะรูปสัญลักษณ์ของต้นไม้ และนำมาเป็นรูปแบบรูปสัญลักษณ์เพื่อตีความนำเสนอและสื่อความหมายเป็นงานศิลปะ โดยนำเสนอเป็นรูปลักษณะในผลงานทัศนศิลป์ซึ่งสามารถสื่อสารถ่ายทอดรับรู้ให้เห็น และเข้าใจได้ทั้งโครงสร้างภายนอกและภายในของรูปลักษณะรูปสัญลักษณ์ โครงสร้างของต้นไม้

รูปแบบภายนอกสื่อความหมายนำเสนอถึงเนื้อหา เรื่องราวปรากฏการณ์สภาพความเป็นจริงทางภูมิศาสตร์ รูปกายภาพของต้นไม้ซึ่งถูกทำลายไป ส่วนรูปแบบภายในสื่อความหมายในเนื้อหาเรื่องราวความเชื่อในโลกอุดมคติ เกี่ยวกับ ภูมิธรรมจริยธรรม สถานการณ์อันศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่อยู่อาศัยของเหล่ารุกขเทวดา ที่พร้อมไปด้วยความอุดมสมบูรณ์ โดยนำเอารูปแบบสัญลักษณ์ทางความเชื่อตามหลักของไตรภูมิในอดีตของจิตรกรรมไทยมาเชื่อมโยงสื่อสารถ่ายทอดผสมผสานผ่านรูปแบบงานจิตรกรรมแนวประเพณีบนรูปลักษณะสัญลักษณ์ของต้นไม้แบบ 3 มิติ

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าต้องการที่จะนำเสนอถึงเนื้อหาสาระเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิธรรมจริยธรรม ทิพย์วิมานสุคติภูมิตามหลักความเชื่อไตรภูมิอันเป็นภูมิที่ รุกขเทวดาอาศัยอยู่โดยสื่อความหมายให้เห็นถึงรูปแบบ สัญลักษณ์ คติ ความเชื่อที่เป็นนามธรรม ต่างๆที่แฝงอยู่และมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประจำวันของผู้คนที่นับถือและศรัทธาต่อรุกขเทวดา ข้าพเจ้าจึงเริ่มเกิดเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์โดยใช้ รูปแบบรูปสัญลักษณ์ของต้นไม้ที่จะสื่อความ

หมายถึงเนื้อหาสาระอันมีผลต่อการจรรโลงความรู้สึกทางด้านจิตใจ ของข้าพเจ้าเองกับต้นไม้
ดังกล่าวขึ้นโดยก่อเกิดเป็นรูปแบบรูปสัญลักษณ์ที่แสดงถึงเนื้อหาสาระของคติ ความเชื่อ สัญลักษณ์
และความหมาย ตามความรู้สึกนึกคิดและจินตภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของข้าพเจ้าให้ปรากฏ
ออกมาและเพื่อที่จะสื่อสะท้อนให้เห็นถึงความรัก เคารพ เชิดชูความศรัทธา ถึงคุณค่าอันยิ่งใหญ่
ของต้นไม้เพื่อดำรงรักษาให้คงไว้เป็นอุดมคติ จิตวิญญาณ ด้วยความเชื่อแรงศรัทธาของข้าพเจ้าผ่าน
รูปแบบงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้

ขอบเขตของโครงการ

- ขอบเขตทางด้านเนื้อหา แสดงผ่านการตีความ การสื่อความหมายจาก แนวความคิดที่ได้รับ
แรงบันดาลใจจากคติ ความเชื่อ ความศรัทธาในวิถีชนบทอีสาน
- ขอบเขตทางด้านรูปแบบ สร้างสรรค์ผลงานแบบจิตรกรรมแนวประเพณีซึ่งได้รับแรง
บันดาลใจจากจิตรกรรมฝาผนังโดยเสนอผ่านในรูปแบบสามมิติ
- ขอบเขตทางด้านเทคนิค ใช้เทคนิคกรรมวิธี กระบวนการที่มีรูปแบบ วิธีการดั้งเดิมที่มีการ
สืบสานพัฒนามาสู่เทคนิคผสมตามสมัยนิยม

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์

- ออกเดินสำรวจบันทึก บริเวณที่มีการตัดไม้
- ศึกษาในสถานที่จริงหาซากท่อนไม้ใหญ่ที่ถูกตัดทิ้ง
- ทำสเก็ตช์แบบร่าง หาความเป็นไปได้
- จัดการกับรูปทรงของตัววัสดุให้ได้ตรงตามจุดประสงค์
- วางแผน รวมถึงแก้ไขปัญหาเพื่อกำหนดกรอบหาความเหมาะสมลงตัว เพื่อที่จะสร้างสรรค์ใน
ขั้นต่อไป

แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์

- อิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมบ่มสอนมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน
- ห้องสมุดคณะจิตรกรรมฯ
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร
- หนังสือ ไตรภูมิภค

- หนังสือเกี่ยวกับคติความเชื่อเรื่องผีสาว เทวดา
- หนังสือสุจิตร์
- หนังสือวิทยานิพนธ์
- อินเทอร์เน็ต
- สารคดี
- ภาพยนตร์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ กล้องดิจิทัล สมุดสเก็ตช์ ปากกา ดินสอ
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ได้แก่ เลื่อยไฟฟ้า สว่านไฟฟ้า สิว ค้อน ขวาน ตะไบ กระดาษทราย แปรงขัด น้ำยาฆ่าแมลง(มอด ปลวก) สีซ่อมไม้ ลวด กาวลาเท็กซ์ ขี้เลื่อย ตลับเมตร ค้อน ไม้บรรทัด
- สีฝุ่น กาวกระดิน ทองคำเปลว ดินสอไข ปากกาอะคริลิก สีอะคริลิก ดินสอพอง กระดาษสา แปรงทาสี พู่กัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ในการทำงานของข้าพเจ้าได้อาศัยข้อมูลหลายแหล่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่มาจากในหนังสือตำรา ไตรภูมิหนังสือที่เกี่ยวกับอุคคคติ จิตวิญญาณ และภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนัง นอกจากนี้ก็มีข้อมูลที่ได้จากสถานที่จริงในธรรมชาติ

หนังสือไตรภูมิได้กล่าวถึงโครงสร้างไตรภูมิและดินแดนสามโลก อันได้แก่ รูปภูมิ อรูปภูมิ และกามภูมิ ในทางพระพุทธศาสนามีเขาพระสุเมรุเป็นแกนกลางของโลกจักรวาล อีกทั้งยังเป็นที่สิงสถิตย์ของเหล่าเทพเทวดาทั้งหลาย เป็นลำดับชั้นความสูงที่เรียกว่าสวรรค์ชั้นต่างๆ

1. จาตุมหาราชิกภูมิ
2. ดาวดึงส์ภูมิ
3. ยามาภูมิ
4. ดุสิตภูมิ
5. นิมมานรดีภูมิ
6. พรนิมมิตวสวัตตีภูมิ

ป้าหิมพานต์

ในป้าหิมพานต์เป็นดินแดนแห่งความลึกลับและเต็มไปด้วยจินตนาการ ได้กลายเป็นดินแดนที่เหล่ากวี จิตรกร ได้ใช้เป็นเรื่องราวในการสร้างสรรค์ศิลปะเนื่องจากเป็นดินแดนที่ไม่ไกลไปจากความคิดฝันจนถึงแดนสวรรค์ หากแต่เป็นดินแดนเดียวกันกับโลกมนุษย์เพียงแต่อยู่บนพื้นที่ที่สูงกว่ามนุษย์ ที่เรียกว่า เทวภูมิ เทวคาหรือเทพยดานั้น ไตรภูมิกล่าวกันแยกออกเป็น 3 ประเภท

1. สมมติเทพ คือ เทพสมมติ อันได้แก่ พระราชา พระมหากษัตริย์ ที่ทรงตั้งอยู่บนหลักทศพิธราชธรรม เป็นที่เคารพแก่ปวงประชาราษฎร์
2. อุปัตติเทพ คือ เหล่าเทวดาที่เกิดในเทวภูมิ สวรรค์ชั้นต่างๆตั้งแต่ชั้นแรกจรดพรหมโลก
3. วิสुทธิเทพ ได้แก่ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ พระอรหันต์ ผู้บริสุทธิปราศจากกิเลสตัณหาแล้วเข้าสู่ปรินิพพาน

แต่สิ่งที่ผู้คนตลอดเวลาอันยาวนานได้รับรู้เกี่ยวกับป่าหิมพานต์ คือดินแดนนี้เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์มีน้ำจากสระอโนดาตอันศักดิ์สิทธิ์หล่อเลี้ยงผืนป่า มีพืชพรรณทั้งไม้ใหญ่ ไม้เล็กมากมาย อีกทั้งสิ่งสารพัด อมนุษย์ รุกขเทวดา คนธรรพ์ นักสิทธิ์วิทยาธร

นับเป็นดินแดนที่เต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวาระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสภาพสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งหมดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อกันในระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ไม่ขาดตกบกพร่อง ด้วยมีผืนป่า มีน้ำหล่อเลี้ยงและมีอากาศที่บริสุทธิ์หอมหวนอยู่

ป่าแบบอุดมคติในป่าหิมพานต์จึงเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ซึ่งอยู่ในจิตใจของผู้คน เพื่อเกิดการอนุรักษ์รักษาให้ป่าที่เป็นอยู่ ให้มีความมั่นคง มีสภาพอุดมสมบูรณ์ เช่น ในไตรภูมิตามที่ชาวพุทธได้ศรัทธา เคารพ กราบไหว้มาตลอดในระยะเวลาที่ยาวนาน¹

ความเชื่อทางศาสนาและลัทธิที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนของชาวอีสาน

ในการกำหนดพฤติกรรมของชาวอีสานเพื่อให้เป็นไปตามแบบอย่างในอุดมคติของสังคมอีสาน จะเห็นได้ว่าแบบอย่างในอุดมคติเหล่านี้ล้วนได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อทางลัทธินับถือผี สางเทวดา ทางพระพุทธศาสนา ทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดูทั้งสิ้น

ความเชื่อในลัทธิต่างๆที่ปรากฏในวรรณกรรมของชาวอีสาน

นับถือผีสางเทวดา ความเชื่อในลัทธินับถือผีสางเทวดาเป็นความเชื่อที่ชาวอีสานนับถืออยู่ก่อนที่ศาสนาพราหมณ์และพุทธจะเข้ามา แต่ความเชื่อในลัทธินับถือผีสางเทวดาก็ยังไม่สูญหายไปจากสังคมอีสาน อีกทั้งยังพบว่าสาเหตุสำคัญที่ลัทธินี้ไม่ถูกหลงลืมไปเพราะชาวอีสานในปัจจุบันยังสามารถสัมผัสสภาวะนอกเหนือธรรมชาติในลัทธินี้ได้อยู่ ชาวอีสานในปัจจุบันยังพบเห็นผีกันอยู่เป็นการตอกย้ำความน่าเชื่อถือของลัทธินี้

นับถือผีบรรพบุรุษ เชื่อว่าบรรพบุรุษผู้เสียชีวิตไปแล้วยังมาวนเวียนอยู่ดูแลลูกหลานที่บ้านอยู่ จึงควรเคารพเช่นสรวงบูชาท่าน

นับถือผีที่เป็นเทวดาอารักษ์ เชื่อกันว่าในสถานที่ที่มีผีปกปักรักษาอยู่ ในป่าก็มีผีป่า ในบ้านก็มีผีเรือน ในนาก็มีผีตาแฮก แม้แต่ในวัดยังเชื่อว่ามีผีเจ้าที่อยู่²

¹ พิชณ สุ.ภ. ปริศนาแห่งหิมพานต์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2552.

² เกวลิน ภูมภาค, ความเชื่อทางศาสนาและลัทธิที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนของชาวอีสาน, กรุงเทพฯ, 2543

ลัทธิถือวิญญาณ

ลัทธิถือวิญญาณ คือความเชื่อว่าต้นไม้ภูเขาลำเนาป่า แม่น้ำ และสิ่งอื่นในธรรมชาติย่อมมีวิญญาณสิงอยู่ตลอดจนอาการที่ปรากฏขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ฝนตก ฟ้าร้อง แผ่นดินไหว สุริยุคราคา ก็ถือว่ามีวิญญาณประจำสิ่งนั้นๆ หากบันดาลให้ปรากฏขึ้น

เมื่อกล่าวถึงศิลปะ ลัทธิถือวิญญาณของสมัยอดีตย่อมเป็นบ่อเกิดส่วนมากแห่งการบันดาลใจ (Inspiration) ในผลิตรกรรมศิลปะของมนุษยชาติ สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์นึกเห็น และถือว่ามีวิญญาณสิงสถิตย์มีฤทธิ์เดช มนุษย์ก็สมมติและสร้างสิ่งเหล่านั้นให้มีตัวตนเป็นรูปคนรูปสัตว์ขึ้น เช่น สร้างเป็นรูปเทวดาอารักษ์ เจ้าป่า เจ้าเขา เป็นนางธณัฏฐิ เป็นยักษ์ เป็นมาร เป็นนาค เป็นมังกร เป็นต้น

ความคิดเชื่อถือว่าสิ่งต่างๆ มีวิญญาณอยู่ เป็นลัทธิของมนุษย์ทุกชาติสืบกันมาแต่สมัยก่อน แม้ชนชาติซึ่งมีวัฒนธรรมสูงจะไม่ใคร่เชื่อถือคดอย่างนี้ แต่ก็ยังไม่อาจเป็นความเชื่อที่ยังรื้อรังฝังอยู่ในพิธีรีตองต่างๆ และคงเป็นสندانประจำอยู่ในความคิดความนึกเห็นของคนเป็นอันมากโดยไม่รู้สึกตัว ลัทธิถือวิญญาณ เมื่อกล่าวทางศิลปะก็เป็นสิ่งบันดาลใจให้แก่วรรณคดี จิตรกรรม ประติมากรรม³

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์ รุกขเทวดา และคันทัพพเทวดา

รุกขเทวดาจะอาศัยอยู่ตามต้นไม้ใหญ่ เมื่อต้นไม้ขึ้นตายหรือถูกตัด เทวดานั้นก็จะมองหาที่อยู่ใหม่ ส่วนคนธรรพเทวดาจะมีกำเนิดและอาศัยอยู่ตามต้นไม้ที่กลิ่นหอม (แก่นหอม เปลือกหอม ดอกหอม รากหอม) เช่น ต้นจันทน์หอม กฤษณา ตะเคียนทอง สารภี วรรณิการ์ ลำดวน จำปา พิกุล सालะลังกา ฯลฯ ซึ่งนิยมเรียกกันว่า นางไม้หรือรุกขเทพิตี เทวดาประเภทนี้แม้ต้นไม้จะตายหรือถูกตัดไปสร้างบ้านเรือนหรือสร้างเรือแล้วก็ตามมักจะไม่วายละทิ้งที่อยู่ของตน ยังคงคอยดูแลสิงสถิตย์อยู่ไม้นั้นและบางครั้งก็อาจสำแดงตนให้มนุษย์เห็น

ที่มาของแนวคิด และแรงบันดาลใจ

ข้าพเจ้าเห็นซากกองไม้ ท่อนไม้ใหญ่มีสภาพเก่าผุพัง ก่อให้เกิดความรู้สึกกระทบจิตใจจึงมองเห็นว่าน่าจะสร้างประโยชน์นำมาเป็นสื่อสัญลักษณ์ข้อเตือนใจได้ จึงหยิบยกนำรูปสัณฐานต้นไม้ ท่อนไม้ มาจากสิ่งที่เสื่อมสลายไปแล้วกลับมาสร้างสรรค์ให้ดูมีคุณค่ามีชีวิต จึงเป็นที่มาของ

³ วินูลย์ ลีสุวรรณ. ศิลปวิทยาการ 3. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปทุมธานี: มูลนิธิศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีอนุสรณ์, 2553. หน้า 32

รูปแบบผลงานสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ผลงานชิ้นนี้ โดยตัวงานสะท้อนถึงสภาพทางกายภาพภายนอกของตัววัสดุที่มีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจเมื่อได้พบเห็นและหยิบยกนำมาเอา รูปสัญลักษณ์ ลวดลายสีตัน จากอุดมคติจากไตรภูมินำมาสร้างรูปแบบเรื่องราวสีตันภายในที่แสดงถึงสิ่งที่ต้องการจะสื่อความหมายผ่านภาพที่เขียนลงไปภายในตัวงาน โดยเลือกเรื่องราวและสีที่ใช้แสดงถึงภพภูมิในจินตนาการถึงป่าหิมพานต์อันเป็นรูปสัญลักษณ์ที่ส่งผลทางเนื้อหาสาระให้บังเกิดความศรัทธาเมื่อได้พบเห็น

ทัศนคติที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์

วิถีชีวิตในเยาว์วัยของข้าพเจ้าได้ซึมซับคลุกคลีกับธรรมชาติมาตลอด จึงทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันใกล้ชิดและหล่อหลอมจิตใจให้มีความรักและศรัทธาในธรรมชาติ(ต้นไม้) อีกทั้งในอดีพ่อแม่ได้เคยเล่าเคยบอกกล่าวพร่ำสอนมาว่า ในต้นไม้ใหญ่มีเทพเทวดาสงสถิตอยู่ ทำให้คนในสมัยก่อนเกิดความเกรงกลัวที่จะตัดหรือทำลายต้นไม้ ส่งผลให้ต้นไม้ในอดีตยังคงอยู่โดยไม่ถูกตัดทำลายไป

ตามคติความเชื่อของไทยที่ว่าความดีงามเปรียบเทียบกับเชิงสัญลักษณ์ได้กับ เทวดานางฟ้า เชื่อกันว่าเมื่อบุคคลได้กระทำความดีก็จะส่งผลทำให้เกิดในภพภูมิสวรรค์ ซึ่งในสังคมมีความเชื่อในพลังเหนือธรรมชาติ อันเห็นได้จากคนในพื้นที่ที่มีการบนบานศาลกล่าว เชื่อกันว่าสามารถติดต่อสื่อสารโดยผ่านสื่อคำสวดอ้อนวอนต่างๆทางพิธีกรรมหรือแม้แต่การนำผ้าสีห่อหุ้มต้นไม้ที่เชื่อว่ามีเทพเทวดาสงสถิตอยู่ก็เพื่อให้เทวดาช่วยปกป้องรักษาต้นไม้ ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้ควบคุมเพื่อช่วยทำให้ตนเองได้ในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งเป็นกลยุทธ์เหตุผลทางด้านจิตวิทยาที่บรรพบุรุษได้วางกฎเกณฑ์ไว้อย่างแยบยล

มนุษย์เราทุกคนมีคติความเชื่อที่ซ่อนอยู่ในใจของตน เกี่ยวกับความเชื่อของเทพเทวดาที่สิงสถิตอยู่ในต้นไม้ทำให้ส่งผลกระทบต่อความรู้สึก เพื่อเตือนให้ระลึกถึงคุณประโยชน์ของต้นไม้ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ก่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติสืบไป

อิทธิพลที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

ต้นไม้ ก่อเกิด เติบโตเพื่อดำรงอยู่ตามระบบนิเวศ ต้นไม้สร้างวิถัจจรตามสภาพภูมิศาสตร์ เพื่อถ่ายทอดก่อเกิดมาเป็นพลังงานอยู่ได้และยั่งยืน โดยพึ่งพาอาศัยและการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม้ใหญ่ให้ร่มเงาให้ความชุ่มชื้นแก่ไม้เล็ก ไม้เล็กปกป้องรักษาหน้าดินให้น้ำแก่ไม้ใหญ่ต่างช่วยกันดูแลรักษา เหล่าต้นไม้ใหญ่ช่วยดูดซับน้ำไว้ในขณะเดียวกันต้นไม้ก็ใช้น้ำเพื่อสร้างความเจริญเติบโตเพื่อ

ปกป้องมวลสรรพสิ่งทั้งหลาย ข้าพเจ้าจึงมองเห็นถึงคุณค่าสิ่งเหล่านี้ เห็นถึงความสำคัญ เห็นถึงความงาม เห็นถึงกาลเวลาของลักษณะของรูปทรงต้นไม้ลักษณะผิวเปลือกไม้ สร้างความรู้สึกที่มีความหมายมีผลกระทบต่อจิตใจข้าพเจ้า ต้นไม้มักจะเจริญเติบโตต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานพอสมควรสิ่งเหล่านี้เป็นปรากฏการณ์ทางความเป็นจริงสามารถรับรู้ได้สัมผัสได้และยังเป็นคุณประโยชน์ต่อมวลชีวิตมนุษย์ สัตว์ สิ่งแวดล้อมนิเวศวิทยา การทำลายธรรมชาติ(ต้นไม้)ไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตามเป็นการทำลายชีวิตของผู้ที่ผูกพันอีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพของสรรพสิ่งและมวลมนุษย์ในที่สุด

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปกรรม

รูปแบบงานจิตรกรรมไทยซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของช่างไทยโบราณยังคงฝากฝังอยู่กับงานจิตรกรรมฝาผนังในศาสนสถานแต่ละแห่งๆ ด้วยสภาวะสงบเงียบและนิ่งแม้กาลเวลาจะล่วงเลยไปงานจิตรกรรมไทยบางที่บางแห่งก็ยังคงเปล่งประกายวิทยาคุณที่เป็นองค์ความรู้ของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมอย่างแจ่มกระจ่างชัดแจ้งให้ประจักษ์และเรียนรู้ได้อย่างลุ่มลึก

ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลอิทธิพลแนวความคิดต่องานข้าพเจ้าอีกทั้งยังมองเห็นถึงพลังความศรัทธาของช่างโบราณที่อุทิศความเป็นจิตวิญญาณของตนเพื่อเป็นพุทธบูชา สิ่งเหล่านี้ได้สร้างแรงจูงใจผลักดันให้กับข้าพเจ้า

รูปสัญลักษณ์ศิลปะอุดมคติ ประเพณี ที่แสดงออกถึงความเชื่อศรัทธาที่สามารถรับรู้สัมผัสได้จริงตามสถาปัตยกรรมต่างๆ เช่น พระอุโบสถ์ สถูป เจดีย์ ศาลพระภูมิ ฯลฯ เป็นสัญลักษณ์ตามความเชื่อของไทย สถาปัตยกรรมเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งที่มีไว้ เก็บรักษา บรรจุสิ่งของอันมีค่ามีความสำคัญเอาไว้ภายใน(อุดมคติ,จิตวิญญาณ)ข้าพเจ้าจึงอาศัยนัยยะความคิดความรู้สึกที่เป็นอุดมคติมาตีความและนำเสนอมาเป็นผลงานทางศิลปะแบบเฉพาะตัว

บทที่ 3

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์

งานศิลปะ โดยเฉพาะงานศิลปะสมัยปัจจุบัน ศิลปะจะสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นให้มีขอบข่ายกว้างมาก แต่ไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตาม งานศิลปะทุกประเภท จะให้คุณค่าที่ตอบสนองต่อมนุษย์ ในด้านที่เป็นผลงานการแสดงออกของอารมณ์ ความรู้สึก และความคิด เป็นการสื่อสารถึงเรื่องราวที่สำคัญ หรือเหตุการณ์ที่ประทับใจสะท้อนใจ เป็นการตอบสนองต่อความพึงพอใจ ทั้งทางด้านจิตใจ และความสะดวกสบายด้านประโยชน์ ใช้ผลสรุปของงานศิลปวัฒนธรรมถึงการสะท้อนผ่านในด้านความคิด ความงาม ความหมาย จากรูปลักษณ์ของศิลปะในที่สุด

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

1. วิธีการหาข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างสรรค์มี 2 ลักษณะ

- 1.1 วิธีการหาข้อมูลภาคสนาม ข้าพเจ้าได้มีการหาข้อมูลจากการได้ไปสัมผัสกับธรรมชาติรูปทรงของต้นไม้ ท่อนไม้ที่ถูกตัดแล้ว เพราะการทำงานจะต้องมีการอ้างอิงจากธรรมชาติในขั้นแรก นอกจากนี้ยังต้องมีการศึกษาภาพจิตรกรรมไทย ที่อยู่ตามผนังโบสถ์ให้เห็นถึง อารมณ์ บรรยากาศภายในให้เห็นถึงองค์ประกอบเส้น สี รูปทรง สัญลักษณ์ ทำให้สามารถเข้าใจและสัมผัส อารมณ์ ความรู้สึก ได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการไปศึกษา หาข้อมูลเกี่ยวกับ คติความเชื่อ พื้นบ้านจากผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ เพื่อให้เข้าใจถึง วิถีชีวิตของคนอีสานมากยิ่งขึ้น
- 1.2 วิธีการหาข้อมูลเอกสาร ข้าพเจ้าหาข้อมูลโดยศึกษา ข้อมูลจากหนังสือ เป็นเรื่องราวของโครงสร้างไตรภูมิ ป่าหิมพานต์ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของการสร้างสรรค์ อีกทั้งยังศึกษา ผลงานศิลปกรรมของศิลปินทั้งศิลปินไทยและศิลปินต่างประเทศ ทุกเทคนิค ในหนังสือศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นงานจิตรกรรม งาน 3 มิติ หรือผลงานที่ใช้วัสดุ ไม้ เป็นหลัก เพื่อศึกษาวิธีการสร้างองค์ประกอบ ของสีและรูปทรง สัญลักษณ์ มี การศึกษา

ลวดลาย จากงานจิตรกรรมไทย เพื่อนำมาประยุกต์ให้เข้ากับผลงานศิลปะ ของ
ข้าพเจ้าได้มากที่สุด

2. **วิธีการสร้างภาพร่าง** เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมด ที่ข้าพเจ้าสนใจและ
ที่เกี่ยวข้องกับงาน จึงได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อหารูปแบบแนวคิดในการสร้างรูปทรง แผนผัง
ของงานตามที่ต้องการ
3. **การสร้างสรรค์ผลงานจริง** เมื่อได้ภาพร่างที่พึงพอใจแล้วก็ทำการแปรสภาพรูปทรงกับ
รูปทรงของตัววัสดุ ใช้เลื่อยไฟฟ้า คิวานเอาเนื้อไม้ที่ ผุ กร่อน ออกให้หมด เพื่อให้มีสภาพ
กลวงภายใน จากนั้นใช้สิ่ว เเซาะเก็บรายละเอียดที่มีผิว ขรุขระ ขึ้นตอนสุดท้ายนำกระดาษ
ทราย และแปรงขัด มาขัดผิวให้เรียบเพื่อที่จะลงสีพื้น และเขียนลวดลายลงไป พอลงสีพื้น
เสร็จ ก็ทำการขัดอีกที เพื่อไม่ให้สีของบรรยากาศดูสดจนเกินไป ดูให้มีลักษณะใกล้เคียงกับ
ความรู้สึกที่พึงพอใจ จากนั้น ออกแบบร่างในดวงงานเป็นลายเส้นเพื่อหาองค์ประกอบแล้ว
ปิดทองคำเปลว สร้างรายละเอียดด้วยการเขียนลายกนก ลายเถาวัลย์ ของหมู่มั ในการ
สร้างบรรยากาศเรื่องราว มาช่วยสร้างให้ผลงานดูมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
ขั้นตอนการแสดงผลงานทางทัศนศิลป์

งานศิลปะ โดยเฉพาะงานศิลปะสมัยปัจจุบัน ศิลปะจะสร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบที่
หลากหลายมากขึ้นให้มีขอบข่ายกว้างมาก แต่ไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะใดก็ตาม งานศิลปะทุก
ประเภท จะให้คุณค่าที่ตอบสนองต่อมนุษย์ ในด้านที่เป็นผลงานการแสดงออกของอารมณ์
ความรู้สึก และความคิด เป็นการสื่อสารถึงเรื่องราวที่สำคัญ หรือเหตุการณ์ที่ประทับใจสะท้อนใจ
เป็นการตอบสนองต่อความพึงพอใจ ทั้งทางด้านจิตใจ และความสะดกสบายด้านประโยชน์ ใช้
ผลสรุปของงานศิลปวัฒนธรรมถึงการสะท้อนผ่านในด้านความคิด ความงาม ความหมาย จาก
รูปลักษณะของศิลปะในที่สุด

ในการสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเริ่มต้นมีการทดลองเปลี่ยนแปลงนำเสนอในรูปแบบใหม่อยู่
ตลอดเวลาจนได้ความเหมาะสม ในขณะเดียวกันใช้ทัศนธาตุต่างๆเชื่อมผ่านกับตัววัสดุผสมผสาน
เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว เรื่องราวกับวัสดุจึงช่วยสร้างความโดดเด่น ชัดเจน และน่าสนใจ อีกทั้งยัง
แสดงอารมณ์ความรู้สึก ความหมาย ความงาม ได้อย่างมีเหตุผล

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าอาศัยหลักของการสร้างผลงานด้วยทัศนธาตุ มาผสมผสานกับความรู้ในกิดและการแสดง ออกส่วนตัว ออกมาเป็นผลงานศิลปะไทย ในรูปแบบวัสดุจริง เพื่อให้ผลงานดูมีความน่าสนใจ โดยกำหนดองค์ประกอบด้วยทัศนธาตุต่างๆ คือ

1. **จุด (Point)** ในผลงานข้าพเจ้าส่วนใหญ่เน้นจุดเป็นหัวใจหลักเป็นตัวกำหนดในการสร้างสรรค์เนื้อหา ภายในตัวงานเป็นจุดซึ่งเกิดจากสีทอมน้ำหนัก มีระยะ มีทิศทาง มีความเปล่งประกายระยิบระยับแสดงความรู้สึทางด้านอุดมคติ เสมือนดินแดนในภพภูมิ สรวงสวรรค์
2. **เส้น(Line)** เป็นทัศนธาตุที่สำคัญที่แสดงถึงเรื่องราว เนื้อหาได้อย่างชัดเจน เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นที่ได้นำมาสร้างสรณ์นั้นคือเส้นด้าย และเส้นเกิดเป็นจุดที่ต่อเนื่องกันเป็นทางยาว เพื่อนำมาเป็นโครงสร้าง สัญลักษณ์ ของการเคลื่อนไหว ตามวิถีโคจร ในภพภูมิสวรรค์และมีเส้นจากลวดลายพรรณพญา ลวดลายของน้ำ มาสร้างสรณ์ในงานโดยอาศัยความประณีต ความมีระเบียบ
3. **สีและน้ำหนัก(Color and Tone)** ผลงานศิลปะนิพนธ์ที่น่าเสนอและแสดงออกนั้นโดยรวมแล้วรูปแบบงานเน้นสีแดงเป็นหลัก จึงเป็นทัศนธาตุที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในการสร้างสรณ์ครั้งนี้ นำมาสร้างบรรยากาศภายใน เพื่อให้ผลงานมีความโดดเด่น สว่างาม ดูมีค่า ดูขลังและศักดิ์สิทธิ์ ในส่วนของน้ำหนักเน้นที่ค่าความอ่อนแก่ของสี มีทั้งสดบ้างหมองบ้าง สร้างเป็นมิติที่ทับซ้อนกันให้ดูเหมือนของเก่าและใหม่ผสมผสานกัน
4. **รูปทรงกับที่ว่าง (Form and Space)** รูปทรงที่นำมาสร้างสรณ์นั้นมาจากรูปลักษณะของเปลือกไม้ ท่อนไม้ ซึ่งเป็นรูปทรงที่เป็นธรรมชาติมีลักษณะเป็นมวล มีปริมาตร หนา ดัน เป็นรูปทรงอินทรีย์รูป รูปทรงที่นำมาสร้างสรณ์นั้นทำให้เกิดผลกระทบทางความรู้สึก ความคิด ที่เกิดขึ้นในจิตใจ เพราะในความรู้สึกของข้าพเจ้า ต้นไม้คือบ้านหลังใหญ่ที่ปกป้องสิ่งมีชีวิต ในส่วนของที่ว่าง ที่ว่างเป็นสิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติ มีมิติกว้าง ยาว ลึก หาขอบเขตมิได้ที่ว่างจึงมีบทบาทสำคัญในองค์ประกอบของรูปทรง มีความสัมพันธ์กับ

รูปทรงให้ความหมายตามความรู้สึกตามเจตนาที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอ เพื่อให้รูปทรงกับที่ว่างมีความปฏิสัมพันธ์กันเกิดเป็นมุมมองใหม่ อีกทั้งยังใช้กระบวนการทางศิลปะ เพื่อแสดงอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ให้ชัดเจน มากที่สุด

5. ลักษณะผิว(Texture) ในผลงานมีลักษณะของพื้นผิวอยู่ 2 ลักษณะ คือ

5.1 ลักษณะผิวภายนอก ซึ่งเกิดจากธรรมชาติของตัววัสดุเองมีลักษณะเป็นจริง สัมผัสจับต้องได้จริง ซึ่งให้ความรู้สึก หยาบ กระจ่าง ขรุขระ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงร่องรอยอายุที่ผ่านกาลเวลาอันยาวนานของตัววัสดุ และขึ้นอยู่กับรูปลักษณะของตัววัสดุที่หยิบนำมาเสนอ

5.2 ลักษณะผิวภายใน มีลักษณะค่อนข้างเรียบ และมีการสร้างพื้นผิวขึ้นมาใหม่โดยใช้วรรณะของสีเป็นตัวสร้างสรรค์ เพื่อให้ผิวภายในมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีการจัดสีออกเป็นบางจุดให้มองเห็นถึงลักษณะผิวของลายไม้ เสมือนงานจิตรกรรมฝาผนังที่มีสภาพเก่า หลุดร่อน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 4

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงาน

การสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ข้าพเจ้าได้รวบรวมประสบการณ์ ความคิด ความเข้าใจและกระบวนการที่ข้าพเจ้าได้ศึกษา ค้นคว้า ทั้งในภาคสนามและในห้องปฏิบัติการทดลอง สร้างสรรค์เทคนิคต่างๆมาอย่างต่อเนื่องเพื่อหาความชัดเจนและลงตัวทั้งในด้าน ความคิด รูปแบบ การนำเสนอผลงานผ่านตัววัสดุเป็นหลักฐานทั้งขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผลงานในช่วงก่อนศิลปนิพนธ์จนมาถึงช่วงระยะการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ซึ่งกล่าวโดยสรุปดังนี้

การพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์

ด้านเนื้อหา ในระยะแรกเริ่มมุ่งศึกษา ค้นคว้าในเรื่องโครงสร้างองค์ประกอบหลักของไตรภูมิ ซึ่งมีคติความเชื่อเกี่ยวกับ เทพ เทวดา ผนางอยู่และรูปทรงจากความประทับใจในธรรมชาติที่หยิบมานำเสนอเพื่อที่จะสร้างสรรค์ในขั้นต่อไป

ด้านรูปแบบ เป็นช่วงระยะของการแสดงออกทางความคิด โดยใช้รูปแบบขั้นตอนการปฏิบัติของช่างศิลปกรรมในรูปแบบที่สื่อให้เห็นถึงรูปธรรมและนามธรรม เป็นการแสดงออกโดยวิธีจัดวาง ใช้สภาพแวดล้อมจำลอง เพื่อสื่อความหมายให้เห็นแบบ 3 มิติ ทั้งภายนอกและภายใน

ด้านเทคนิค ระยะแรกเป็นการเริ่มนำสีฝุ่น สีแดงชาดเข้ามาใช้กับงานซึ่งเป็นเทคนิควิธีการกรรมวิธีของช่างไทยโบราณสามารถสื่อความรู้สึกได้ตรงตามจุดมุ่งหมายและสอดคล้องกับรูปแบบเนื้อหาภายในและยังเป็นสีที่เหมาะสมกับงานที่แสดงออกถึงคติความเชื่อของไทยแบบดั้งเดิม

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนทำศิลปนิพนธ์

- เนื่องด้วยตัววัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ ค่อนข้างหาได้ยาก
- วิธีในการปฏิบัติงานยังไม่สามารถสื่อความคิด และอารมณ์ความรู้สึกทั้งในเรื่องของรูปธรรม นามธรรม การใช้สีรูปทรงให้ประสานกลมกลืนกันได้ดีเท่าที่ควร
- รูปทรงที่ใช้นำมาสร้างสรรคนั้น มีขนาดใหญ่และเปราะบาง แดกหักง่าย ไม่คงทน

วิธีแก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนทำศิลปนิพนธ์

- มีความพยายามที่จะออกสำรวจหาวัสดุให้ได้มากที่สุดเพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์ที่อยากจะแสดงออก
- สามารถแยกมิติในเรื่องของความคิด ความรู้สึกออกเป็นสองด้าน ภายนอก(ความเป็นจริง) ภายใน(อุดมคติ) สามารถเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งในรูปทรงและสีสัน
- หาเทคนิควิธีการ การเชื่อมต่อกันประสานกันของรูปทรงให้มีความคงทนแข็งแรงโดยใช้กาวลาเท็กซ์ ผสมกับขี้เลื่อย
- นำสีย้อมไม้มาทาผิวของเนื้อไม้เพื่อป้องกันปลวกและมอด ซึ่งสามารถทำให้ตัววัสดุมีความคงทนแข็งแรงและมีสภาพสมบูรณ์ ตามที่ได้ตั้งเจตนา

อย่างไรก็ตามการสร้างสรรค์ผลงานในระยะนี้ได้ก่อให้เกิด รูปแบบ แนวคิด ที่เป็นลักษณะเฉพาะตนซึ่งสามารถที่จะค้นคว้าวิธีการพัฒนาผลงานในระยะต่อไป

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ด้านเนื้อหา เป็นการแสดงผลรวมของแนวคิด ประสบการณ์ จินตนาการ ผ่านรูปแบบ แนวเรื่องเทคนิควิธีการ ในช่วงก่อนทำศิลปนิพนธ์มาวิเคราะห์และสรุปให้ชัดเจนแต่ยังคงแสดงออก ในเนื้อหาเดิม คือเรื่องราวของคติความเชื่อที่ได้รับรู้ สรรพามาตลอดและแสดงออกในแนวทางของตน

ด้านรูปแบบ เป็นการแสดงออกทางแนวความคิด โดยใช้รูปแบบขั้นตอนทางเทคนิควิธีการ การปฏิบัติการของช่างไทยโบราณ มาสร้างสรรค์เป็นการแสดงเจตนา แนวคิด ของผู้สร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบงานจิตรกรรมไทย เชื่อมผ่านตัววัสดุ กำหนดการจัดวาง เนื้อที่ รูปทรง เวลา และความว่างให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัววัสดุ ที่เป็นจริงแบบสามมิติ กับตัวเรื่องราว เนื้อหาที่เป็นแนวอุดมคติ

ด้านเทคนิค ข้าพเจ้ายังคงความเป็นสีแดงชาดไว้ทั้งนี้เพราะ ข้าพเจ้าเห็นว่าตั้งแต่ในระยะเริ่มต้น มาจนถึงช่วงการทำศิลปนิพนธ์ การค้นคว้า ทดลอง เปลี่ยนแปลงเทคนิคซึ่งได้ผลที่น่าพอใจ และเทคนิควิธีการเหล่านี้ยังคงให้ความมีคุณค่ากับตัวผลงานอีกด้วย

ปัญหาในช่วงการทำศิลปนิพนธ์

- เนื่องด้วยตัววัสดุที่หยิบมานำเสนอนั้นค่อนข้างมีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก ขนย้ายลำบาก
- ในช่วงระยะเวลาในการทำศิลปนิพนธ์นั้น เวลาค่อนข้างจำกัด เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการหาวัสดุ

- เนื่องด้วยท่อนไม้มีสภาพเก่ามีปลวกอาศัยอยู่มาก จึงเป็นอุปสรรคในการสร้างสรรค์
ต้องการกำจัดทำลาย ให้หมดไป

วิธีการแก้ปัญหาในช่วงการทำศิลปนิพนธ์

- แก้ปัญหาโดยการขุดเจาะ คิวานเอาเนื้อภายในออกให้หมด ให้มีลักษณะกลวงในคล้ายกับ
รูปลักษณะเปลือกไม้ ทำให้ตัววัสดุมีน้ำหนักเบาลง ขนย้ายได้สะดวกและตรงตาม
จุดประสงค์ที่ได้เจตนาไว้เบื้องต้น
- พยายามจัดการกับตัววัสดุให้มีสภาพเสร็จสมบูรณ์ที่สุด ให้ทันกำหนดการที่ได้วางแผนไว้
เพื่อที่จะสร้างสรรค์ในขั้นต่อไป
- นำน้ำยาฆ่าปลวก และสีย้อมไม้ที่มีคุณภาพสูงมากำจัดเพื่อที่จะให้ตัววัสดุมีความคงทน
ถาวรอยู่ได้นานและมีสภาพสมบูรณ์ที่สุด

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ข้าพเจ้าอาศัยหลักของการสร้างผลงานด้วยตัววัสดุที่
เป็นจริง เห็นและสัมผัสได้ด้วยจริง นำกระบวนการทางทัศนศิลป์ และกระบวนการกรรมวิธี
ของช่างโบราณมาแสดงออกเพื่อเป็นตัวเชื่อมโยงให้ดูมีความประสานกลมกลืนเข้าด้วยกันทั้ง
ในด้านเนื้อหาและรูปแบบที่ได้นำมาเสนอ จนกระทั่งได้ให้ผลงานมีลักษณะเป็นรูปธรรมและ
นามธรรมมีทั้งความเป็นวัสดุจริงที่ได้หยิบมานำเสนอและเรื่องราวเกี่ยวกับคติ ความเชื่อ ความ
ศรัทธาที่ได้นำมาแสดงออก

ข้าพเจ้ามีการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบเฉพาะให้มีความหลากหลายทั้งใน
รูปแบบและวัสดุที่สื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมาเพื่อค้นหาความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
จากพื้นฐานการทำงานที่เริ่มต้นมาจากจิตรกรรมแนวไทยประเพณีอิทธิพลจากเนื้อหาทาง
เรื่องราว ทางสัญลักษณ์ในการทำงานของข้าพเจ้าเกิดจากพลังแรงศรัทธาในผลของศิลปะ คิด
วางแผน แก้ปัญหา และลงมือทำงานควบคู่ไปกับการค่อยๆ จัดเกลาตัวเองโดยใช้เวลาเป็นเครื่อง
พิสูจน์ศึกษาธรรมชาติของตนเองต่อการแสดงออกทางศิลปะควบคู่กันไป

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เน้นการนำรูป สัญลักษณ์รูปสัญลักษณ์ ต้นไม้โดยนำตัววัตถุที่เป็นจริงเป็นหลัก นำมาผนวกกับความคิด ความรู้สึก จินตนาการที่ได้รับบันดาลใจมาจากสภาพแวดล้อมและสภาพสังคมที่มีความเชื่อ ความศรัทธาเกี่ยวกับเทพเทวดา ซึ่งเป็นมาตรฐานสัญลักษณ์ของความดีงาม นำรูปแบบสัญลักษณ์ และเนื้อหาสาระสำคัญตามพระพุทธศาสนา ศิลปกรรมด้านพุทธศิลป์ มาเชื่อมผ่านผลงานทางทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณค่ามีความงามดูขลังศักดิ์สิทธิ์ตามเจตนาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ จะเห็นได้ว่าการพยายามนำเสนอเรื่องราวทั้ง 2 นัยยะ มีมุมมองความรู้สึก ที่มีลักษณะแตกต่างกัน แต่ก็สามารถนำมาผสมเชื่อมผ่านกันในรูปแบบเป็น 3 มิติสามารถรับรู้ สัมผัส ได้ทั้งภายนอกและภายใน ในการสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้าพยายามที่จะสร้างสรรค์ด้วยรูปแบบใหม่ ในการนำเสนอ นำมาวิเคราะห์วางแผน หาความเป็นไปได้ที่จะจัดการกับรูปทรงของวัตถุ เพื่อให้เกิดความหมาย ความรู้สึกใหม่

เทคนิควิธีการที่ข้าพเจ้าเลือกแสดงออกนั้น ยังคงต้องมีการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้มีความหลากหลายกว่าเดิม แต่ยังคงไว้ในตัวของวัตถุ เปลือกไม้ ท่อนไม้เก่าผุพัง ซึ่งเป็นวิธีการที่มีความพิเศษและน่าสนใจ นอกจากนี้ยังสามารถแสดงออกซึ่งความเป็นลักษณะเฉพาะตัวได้อีกด้วย

การเริ่มหาวิธีการทำงานที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเองในตอนแรก เริ่มมีความสนใจ ในรูปทรง ลักษณะของเปลือกไม้ ท่อนไม้ที่มีลักษณะ เก่าผุพังไม่สามารถใช้งานได้ จึงนำกลับมาสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ และไม่เจาะจงว่าควรจะใช้รูปทรงชนิดใด คุณสมบัติอย่างไรขึ้นอยู่กับรูปทรงลักษณะที่หามาได้ จะทำให้สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ง่ายขึ้น

การสร้างสรรค์จะประสบผลสำเร็จได้นั้นนอกจากจะใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นตัวกำหนดแนวทางและรูปแบบแล้ว ยังต้องอาศัยพลังกำลังความสามารถที่ยอดเยี่ยมของศิลปิน ซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะตัว เป็นความชำนาญที่เกิดจากการฝึกฝน ความพยายามเพื่อที่จะสร้างแรงศรัทธา สร้างแรงกระตุ้น เตือนสติ สังคมให้มีจิตสำนึกมองเห็นถึงคุณค่าคุณประโยชน์ อันดีงามที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ถ่ายทอดวางกฎเกณฑ์ มาให้ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ต้องมีไว้ ควรเก็บรักษาสิ่งของอันมีค่ามีความสำคัญ เอาไว้ภายใน (อุดมคติ, จิตวิญญาณ)

แม้การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้ยังไม่สามารถแสดงออกได้ตามวัตถุประสงค์ทั้งหมดทั้งในเนื้อหารูปแบบและเทคนิควิธีการ แต่ข้าพเจ้าก็ยังคงพยายามสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะเพื่อถ่ายทอด อารมณ์ ความรู้สึก จากตัววัสดุซึ่งเป็นตัวนำแนวคิดด้วยวิธีการแบบช่างโบราณเชื่อมผ่านเทคนิคลักษณะเฉพาะตัว เพื่อที่จะแสดงออกถึงความรัก ความเชื่อ ความศรัทธา ที่เคยได้รับในอดีต และฝึกฝนประสบการณ์การทำงานศิลปะให้มีประสิทธิภาพให้มีคุณค่า สุนทรียภาพ ความงามทางทัศนศิลป์และมีคุณค่าคุณประโยชน์อันดั่งงามสืบไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 3 อิทธิพลที่ได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ

ภาพที่ 4 อิทธิพลที่ได้จากความเชื่อความศรัทธา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 5 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากงานศิลปกรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 6 ภาพร่าง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่7 ภาพขั้นตอนการทำงาน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 8 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อผลงาน รุกขเทพี 1

ขนาด 220x90 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

ภาพที่ 9 ผลงานก่อนศิลปินนิพนธ์ ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน รุกขเทพี 2
ขนาด 300x90 ซม.
เทคนิค ผสม

ภาพที่ 10 ผลงานก่อนศิลปินพนธ์ ระยะ 2 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน รุกขวิมาน 1

ขนาด 200x150 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

ภาพที่ 11 รายละเอียดผลงานก่อนศิลปินพจน์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนอนุรักษ์

ชื่อผลงาน รุกขวิมาน 1

ขนาด 200x150 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

ภาพที่ 12 ผลงานก่อนศิลปินพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนนิทรรศการ

ชื่อผลงาน รุกขวิมาน 2

ขนาด 350x50 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

ภาพที่ 13 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 3

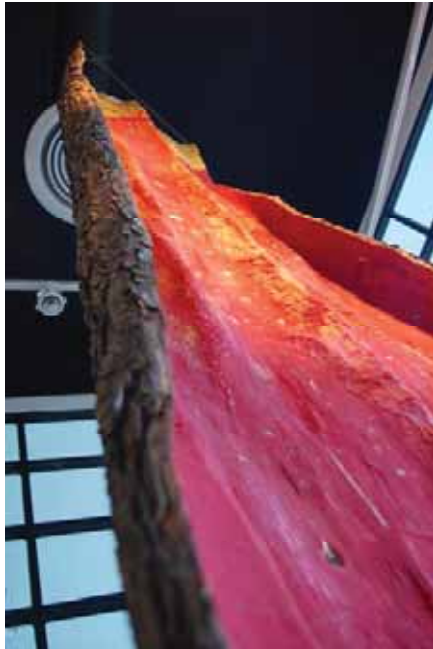

ชื่อผลงาน รุกขวิมาน 3

ขนาด 350x60 ซม.

เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

ภาพที่ 14 ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ระยะที่ 2 ชั้นที่ 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนนิพนธ์

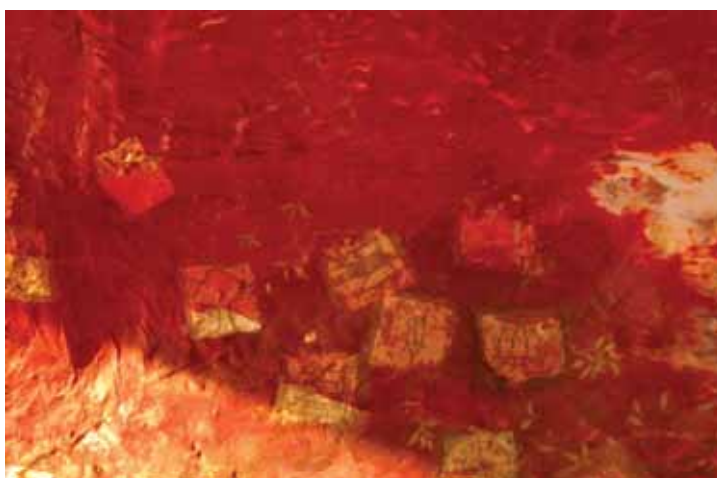
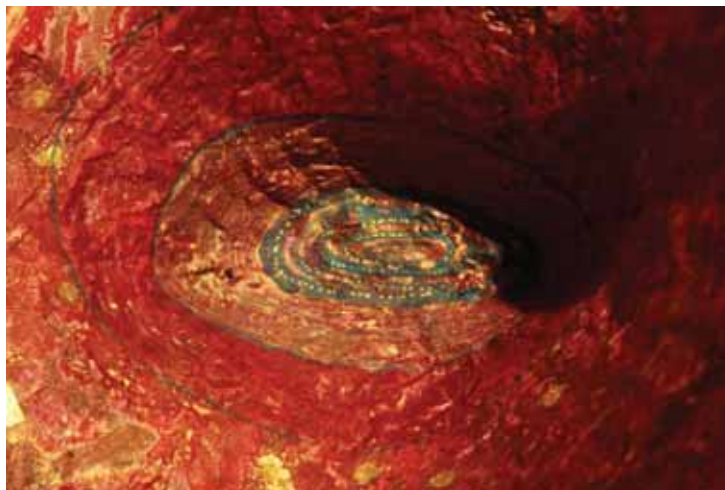
ชื่อผลงาน รุกขวิมาน 4
ขนาด 450x90 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

ภาพที่ 15 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน รุกขเทวดา 1
 ขนาด 300x100 ซม.
 เทคนิค จิตรกรรมบนไม้

ภาพที่ 16 รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 17 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน รูกขเทวดา 2
ขนาด 200x100 ซม.
เทคนิค จิตรกรรมบนไม้

ภาพที่ 18 รายละเอียดผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

พิษณุ สุ ภ. ปริศนาแห่งหิมพานต์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2552.

เกวณีน ภูมภาค,ความเชื่อทางศาสนาและลัทธิที่ปรากฏในวรรณกรรมคำสอนของชาวอีสาน,กรุงเทพฯ.,2543

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ.ศิลปวิชาการ3.พิมพ์ครั้งที่4. ปทุมธานี: มุลนิธิศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรีอนุสรณ์, 2553.หน้า 32

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานระยะที่ 1

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2552/2)

รูกขเทพี 1	ขนาด 220x90 ซม.	เทคนิคจิตรกรรมบนเปลือกไม้
รูกขเทพี 2	ขนาด 300x90 ซม.	เทคนิคผสม

ผลงานระยะที่ 2

ผลงานช่วงก่อนศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/1)

รูกขวิมาน 1	ขนาด 200x150 ซม.	เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้
รูกขวิมาน 2	ขนาด 350x50 ซม.	เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้
รูกขวิมาน 3	ขนาด 350x60 ซม.	เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้
รูกขวิมาน 4	ขนาด 450x90 ซม.	เทคนิค จิตรกรรมบนเปลือกไม้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลงานระยะที่ 3

ผลงานศิลปนิพนธ์ (ปีการศึกษา 2553/2)

รูกขเทวดา 1	ขนาด 300x100 ซม.	เทคนิค จิตรกรรมบนไม้
รูกขเทวดา 2	ขนาด 200x100 ซม.	เทคนิค จิตรกรรมบนไม้

ประวัติการศึกษา

นายชาตรี แก้วทอง / Chatree Keawthong

เกิด 27 ตุลาคม 2526

ที่อยู่ 41 หมู่ 14 ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร 35000

โทร.085-9294495 E-mail : najoy2012@hotmail.co.th

การศึกษา

- ประถมศึกษาโรงเรียนบ้านห้อยข่า
- มัธยมศึกษาโรงเรียนยโสธรพิทยาสรรค์
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
- ภาควิชาศิลปไทย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การแสดงผลงาน

- 2553 - ร่วมแสดง โครงการนิทรรศการศิลปไทย ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4-5
- ร่วมแสดง นิทรรศการจิตรกรรมบัวหลวง ครั้งที่ 32
 - ร่วมแสดง นิทรรศการศิลปะกับชุมชน "เทศกาลวันหยุดคนกรุง"
 - ร่วมแสดง นิทรรศการภาพสะท้อนเสียง Reflect of Voices
- 2552 - ร่วมแสดง นิทรรศการศิลปะของนักศึกษา "รำลึกศิลป์ พีระศรี"
- 2550 - ร่วมแสดง นิทรรศการวันพระนั่งเกล้าฯ

เกียรติประวัติ

- 2553 - เข้าร่วมโครงการศิลปะบำบัด 3 จังหวัดชายแดนใต้ ณ จังหวัดสงขลา
- ร่วมเขียนปฏิทิน ธนาคารชนชาติ ในชุด "พ่อหลวง ตามโครงการพระราชดำริ"
- 2551 - ร่วมเขียนปฏิทิน บริษัท กนกสินเอ็กซ์พอร์ต ในชุด "วิถีชีวิตไทย" (ภาคอีสาน)
- 2550 - ได้รับทุนการศึกษา บริษัท สีนไทย สเปนเซียล สติล จำกัด
- 2544 - เข้าร่วมฝึกวิชาชีพแก่ประชาชน ตามโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี